

Azərbaycan daha güclü dövlətə çevriləcək

Keçən il iqtisadi sahədə böyük müsbət nəticələr əldə edilmişdir. Bu nəticələr göstərir ki, bizim siyasətimiz düşünülmüş siyasətdir. Hesab edirəm ki, Azərbaycan 2019-cu ildə iqtisadi sahədə qarşıda duran bütün vəzifələri uğurla icra etmişdir. Təkcə rəqəmlərə baxanda demək kifayətdir ki, 2019-cu il iqtisadi inkişaf baxımından ölkəmiz üçün uğurlu olmuşdur. Dünya Bankı Azərbaycanı 20 ən inkişatçı ölkə sıyahısına salmışdır, bu, böyük nailiyyətdir. Bu, onu göstərir ki, ölkəmizdə aparılan köklü islahatlar aparıcı beynəlxalq qurumlar tərəfindən də tədqirlənə qəbul edilir. Deyə bilərəm ki, bütövlükdə 2019-cu il dərin islahatlar ili olmuşdur - həm siyasi, iqtisadi, sosial sahələrdə, həm də kadr və struktur islahatları sahələrində. Bu islahatlar inkişafımızın bundan sonra daha da uğurlu olacağına inanırıq, o cümlədən iqtisadi artım daha da böyük rəqəmlərlə ölçüləcəkdir.

Kənd təsərrüfatı təxminən 7 faiz artmışdır. Xüsusilə bitkiçilikdə bu artım daha böyük olmuşdur - 10 faizdən çox. Bu da görülmüş işlərin nəticəsidir. İnflyasiya cəmi 2,6 faiz, əhalinin pul gəlirləri isə 7,4 faiz olmuşdur. Yəni, bu, onu göstərir ki, əhalinin pul gəlirləri inflyasiyanı üstələyib. Beləliklə, əhalinin real gəlirləri artmışdır. Hesab edirəm ki, bu, hər bir ölkə üçün əsas məsələlərdən biridir. Bizim qeyri-neft ixracımız 14 faiz artmışdır. Bu da çox yaxşı nəticədir. Son illərdə özəl sektorun fəaliyyətinə göstərilən diqqət, güzəştli kreditlərin verilməsi, subsidiyalara bağlı aparılan islahatlar və digər tədbirlər bu artımı şərtləndirir.

Valyuta ehtiyatlarımız isə 6,4 milyard dollar artmışdır və rekord həddə - 51 milyard dollara çatmışdır. Bildirməliyəm ki, adambaşına düşən valyuta ehtiyatlarına görə Azərbaycan MDB məkanında birinci yerdədir. Xarici ticarət dövriyyəsinin müsbət saldosu isə 6 milyard dollar təşkil edir və bu, çox gözəl göstəricidir.

Ötən il həyata keçirilən sosial paket 4,2 milyon insanı əhatə etdi və vətəndaşların maddi vəziyyətini yaxşılaşdı. Minimum əməkhaqqı 2 dəfə, minimum pensiya 70 faiz, bəzi müavinətlər 50 faiz, bəzi müavinətlər 2 dəfə artırılmışdır. Bir sözlə, keçən il aparılmış islahatlar nəticəsində biz əldə edilmiş əlavə gəlirləri, ilk növbədə, məhz sosial sahəyə yönəltdik.

Əlbəttə, uğurlu iqtisadi siyasət nəticəsində sosial infrastrukturla bağlı böyük işlər görülmüşdür, 60 tibb müəssisəsi, 84 məktəb tikilmiş və təmir edilmişdir. Məktəblərdən 50-si modul tiplidir. Bu məktəblər kiçik və ucqar kəndlərdə inşa edilib. Bu, onu göstərir ki, ölkəmizin hər bir yerində gedən proseslər ümumi inkişafımızın potensialından bəhrələnir.

Keçən il 1300 kilometr yol çəkilmişdir. Biz təqribən min kilometr planlaşdırırdıq, ancaq il ərzində Prezidentin Ehtiyat Fondundan və dövlət büdcəsindən yaranmış əlavə gəlirlər hesabına 1300 kilometr uzunluğunda yol çəkildi.

Dünyanın ən güclü orduları reytingində Azərbaycan 52-ci, Ermənistan isə 96-cı yerdədir. O cümlədən hava gücü üzrə Azərbaycan 63-cü, Ermənistan 86-cı yerdədir. Dəniz gücü üzrə Azərbaycan 67-ci yerdədir, Ermənistan da dəniz yoxdur. Tank gücü üzrə Azərbaycan 32-ci, Ermənistan 78-ci yerdədir. Mənbə "Global Firepower 2019" hesabatıdır.

Əməkhaqları və pensiyalara dair məlumatı təqdim edirəm. Beləliklə, 2019-cu ilin dekabr ayında Azərbaycanda orta əməkhaqqı 723 manat - bu, 425 dollar təşkil edir, Ermənistanında 369 dollar. Alıcılıq qabiliyyətinə görə orta əməkhaqqı üzrə Azərbaycan MDB-də ikinci, Ermənistan doqquzuncu yerdədir. Minimum pensiya Azərbaycanda 200 manat, yəni 118 dollar, Ermənistanında 55 dollardır. Minimum pensiyaya görə Azərbaycan MDB-də ikinci, Ermənistan doqquzuncu yerdədir. Minimum pensiyanın alıcılıq qabiliyyətinə görə Azərbaycan MDB-də birinci, Ermənistan onuncu, yəni axırıncı yerdədir.

İlham Əliyev 2020-ci il üçün yeni hədəflər müəyyənləşdirdi

Yanvarın 13-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin yanında 2019-cu ilin yekunlarına həsr olunmuş müşavirə keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlət başçısı müşavirədə giriş nitqi söylədi.

Prezident İlham Əliyevin nitqi

- Bu gün biz ötən ilin yekunları haqqında danışacağıq, görülmüş işlər barədə fikirlərimizi paylaşacağıq. Deyə bilərəm ki, bütövlükdə 2019-cu il ölkəmiz üçün uğurlu il olmuşdur. İlin əvvəlində qarşıma qoyduğum bütün vəzifələri uğurla icra etdim, ölkəmizin dayanıqlı inkişafı təmin olundu. Beləliklə, həm siyasi, həm iqtisadi, həm də sosial sahələrdə böyük uğurlar əldə edilmişdir. Azərbaycan sabitlik şəraitində yaşayır. Sabitlik hər bir ölkənin inkişafı üçün əsas şərtidir.

Biz il ərzində müxtəlif yerlərdə gərginliyin artmasını görürdük. Qanlı toqquşmalar, müharibələr, kütləvi etiraz aksiyaları, polis zorakılığı, insan haqlarının kobudcasına pozulması, demokratik dəyərlərin tapdanması - bütün bunlar dünyanın demək olar ki, bütün yerlərində müşahidə olunurdu. Avropada, Asiyada, Latın Amerikasında, postsovet

məkanında, bizim bölgəmizdə, Yaxın Şərqdə, dünyada gərginlik artır. Azərbaycan isə sabitlik məkanı kimi inkişaf edir. Azərbaycanda sabitliyin təminatçısı Azərbaycan xalqıdır. Azərbaycan xalqının iradəsi Azərbaycanda sabitliyin əsas təminatçısıdır. Xalq tərəfindən bizə göstərilən dəstək, bizim siyasətimizə verilən yüksək qiymət həm bizə daha da ruhlandırır və eyni zamanda, ölkəmizdə siyasi və iqtisadi sahələrdə sabitliyi təmin edir. Sabitlik hər bir ölkənin inkişafı üçün əsas şərtidir.

Keçən il bizim beynəlxalq mövqelərimiz daha da möhkəmləndi. Azərbaycan dünya miqyasında güclü ölkələr sırasındadır. Keçən il Azərbaycan Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti tərəfindən Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasındakı əlaqələri də əks etdirir. Bu sfer bu əlaqələrə böyük töhfə vermişdir. Bildiyiniz kimi, hazırda Avropa İttifaqı ilə biz yeni saziş üzərində işləyirik və ümid edirəm ki, bu işlər nəticə verəcəkdir.

Ölkəmizdə Türkdillil Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Əməkdaşlıq Şurasının Zirvə Görüşü keçirilmişdir və Azərbaycan bu təşkilatın sədrliyi öz üzərinə götürmüşdür. Eyni zamanda, ölkəmizdə Qoşulmama Hərəkatının Zirvə Görüşü keçirilmişdir. Bu Zirvə Görüşü çərçivəsində 120 üzv ölkənin yekdill qərarı ilə Azərbaycan BMT-dən sonra bu ikinci böyük beynəlxalq təsisatda sədrliyi öz üzərinə götürmüşdür. Bu faktı xüsusilə qeyd etmək

istəyirəm. Çünki Qoşulmama Hərəkatında birləşən bəzi ölkələr, belə demək mümkündürsə, bir-biri ilə yola getməzlər, ölkələr arasında münasibətlər, ixtilafatlar var. Buna baxmayaraq, bütün ölkələr Azərbaycanın namizədliyini dəstəklədi. Bu, bir daha onu göstərir ki, beynəlxalq arenada bizə olan hörmət və etimad yüksək səviyyədedir.

Dünya dini liderlərinin II Zirvə Görüşü ölkəmizdə keçirilmişdir. Azərbaycana 70 ölkənin dini liderləri gəlmiş, bizim reallığımızla tanış olmuş və ölkəmizdə dinlərarası, mədəniyyətlərarası istiqamətdə görülmüş işlərə yüksək qiymət vermişlər.

Azərbaycanda UNESKO-nun Dünya İrs Komitəsinin sessiyası keçirilmişdir. Bu da dünya miqyasında çox mötəbər tədbirdir. Bu sessiya çərçivəsində Şəki Xan Sarayı, Şəkinin mərkəzi hissəsi UNESKO-nun Dünya İrs Siyahısına daxil edilmişdir. Hesab edirəm ki, bu, çox böyük hadisədir. Çünki bugüne qədər Qobustan və İçərişəhər, Şirvanşahlar sarayı bu mötəbər siyahıya daxil edilmişdir. Hesab edirəm ki, Şəki Xan Sarayının bu siyahıya daxil olması həm ədalətlidir, həm də bizim növbəti böyük uğurumuzdur.

Mən bir beynəlxalq tədbirə də diqqət yetirmək istəyirəm. Bu da keçən il Vaşinqtonda keçirilmiş Dünya Astronavtika Konqresidir. Bu, astronavtika sahəsində ən mötəbər tədbirdir. Bu konqres çərçivəsində Dünya Astronavtika Konqresinin 2022-ci ildə Azərbaycanda keçirilməsi haqqında qərar qəbul edilmişdir. Bu da çox önəmli hadisədir - həm konqresin keçirilməsi böyük hadisədir, eyni zamanda, Bakı ilə bərabər, daha üç böyük şəhər bu yarışda iştirak edirdi - Riode-Janeyro, Sinqapur və Dehli şəhərləri. Bu çətin yarışda Azərbaycan qalib gəlmişdir. Yəni, bu, bizim gördüyümüz işlərə böyük diqqət və bütövlükdə Azərbaycana göstərilən növbəti etimaddır. Onu da bildirməliyəm ki, təxminən 50 il bundan əvvəl - 1973-cü ildə Sovet İttifaqında cəmi bir dəfə Dünya Astronavtika Konqresi keçirilmişdir, özü də Bakı şəhərində. O vaxt Heydər Əliyevin səyləri nəticəsində sovet məkanında mehriban Bakı bu konqresin keçirilməsi üçün seçilmişdir. Təxminən 50 ildən sonra növbəti dəfə Bakıda bu konqres keçiriləcək, artıq müstəqil Azərbaycanın paytaxtı Bakı şəhərində.

Beynəlxalq müstəvidə bir çox önəmli hadisələr baş verdi. Sadəcə olaraq, mən əsas məsələlərə diqqət yetirirəm. Artıq dediyim faktları aydın şəkildə göstərir ki, beynəlxalq mövqelərimiz kifayət qədər möhkəmdir və keçən il bu mövqelər daha da möhkəmlənmişdir.

Bizim hərbi potensialımız da möhkəmləndi. Keçən il bir çox silahlar, sursatlar, hərbi texnika alınmışdır və Azərbaycanda istehsal olunmuşdur. Təsəddüf deyil ki, Azərbaycan Ordusu hərbi potensialına, maddi-texniki təchizatına və döyüş qabiliyyətinə görə dünyada 52-ci yerdədir. Keçən il əldə edilmiş nəticələr, o cümlədən hərbi şəhərciklərin tikilməsi, təmiri, yeni müasir texnika ilə təchizat məsələlərinin həlli bizim hərbi gücümüzü daha da artırmışdır.

Keçən il iqtisadi sahədə böyük müsbət nəticələr əldə edilmişdir. Bu nəticələr göstərir ki, bizim siyasətimiz düşünülmüş siyasətdir. Hesab edirəm ki, Azərbaycan 2019-cu ildə iqtisadi sahədə qarşıda duran bütün vəzifələri uğurla icra etmişdir. Təkcə rəqəmlərə baxanda demək kifayətdir ki, 2019-cu il iqtisadi inkişaf baxımından ölkəmiz üçün uğurlu olmuşdur. Dünya Bankı Azərbaycanı 20 ən inkişatçı ölkə sıyahısına salmışdır, bu, böyük nailiyyətdir. Bu, onu göstərir ki, ölkəmizdə aparılan köklü islahatlar aparıcı beynəlxalq qurumlar tərəfindən də tədqirlənə qəbul edilir. Deyə bilərəm ki, bütövlükdə 2019-cu il dərin islahatlar ili olmuşdur - həm siyasi, iqtisadi, sosial sahələrdə, həm də kadr və struktur islahatları sahələrində. Bu islahatlar inkişafımızın bundan sonra daha da uğurlu olacağına inanırıq, o cümlədən iqtisadi artım daha da böyük rəqəmlərlə ölçüləcəkdir.

Azərbaycan daha güclü dövlətə çevriləcək

İlham Əliyev 2020-ci il üçün yeni hədəflər müəyyənləşdirdi

Əvvəlki 3-cü səh.

Bu, hər kəsə dərs olmalıdır. Amma, eyni zamanda, elə bir mexanizmi işlənməlidir ki, bu pozuntulara ümumiyyətlə, imkan olmasın. Ona görə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə tapşırıq verildi ki, onlar bu işin koordinasiyasını öz üzərinə götürsünlər və ödənişli ictimai işlərə götürülən vətəndaşlar məhz Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən rəsmiləşdirilsin. İndi hazırda keçən il 38 min belə işlə təmin olunan şəxs var. İndi bu il nə qədər nəzərdə tutulur və bunun nəzərdə tutulan mexanizmi nə dərəcədədir?

Sahil BABAYEV: Cənab Prezident, Sizin tapşırığınıza uyğun olaraq biz ötən ilin ortalarından etibarən monitorinqlərə başladılar və monitorinqlər çərçivəsində təqribən üç min şəxs işlərdən kənarlaşdırıldı, yeni şəxslər cəlb edildi. Arıncın ikinci bir təşəbbüs olaraq Sizin ictimai açıqlığınız təmin edilməsini məruzə etdik və Sizin razılığınızla müvafiq portal yaradıldı. İctimai işlərə cəlb edilən bütün şəxslər hər rayon üzrə ictimaiyyətə tam şəkildə açıqlanır. İşə götürülmüş bütün şəxslərə dair məlumatlar onlayn portalda yerləşdirilir. Bu da ictimai açıqlığı xeyli təmin etdi. Ümumilikdə qeyd etdim ki, 38 min iş yerinə 2019-cu ildə 47 min şəxs götürüldü. Yeni, bu, o deməkdir ki, il ərzində də ciddi tənzimlənmə olub, əlavə 9 min nəfərlik də tənzimlənmə olub. Bütün icra hakimiyyəti orqanları ilə ciddi müzakirələr aparılmışdır və cari ilin yanvar ayında etibarən bütün siyahıların yenilənməsi və onların təqdim edilməsi istəmişik. Çünki bəzi hallarda obyektiv səbəblər də meydana çıxır. İnsanlar müəyyən qədər işlədikdən sonra bəzi ictimai işlərdə işləmək istəməyiblər. İşə gəlməyənlər, məhdud gələnələr və ya yeni iş yerini tapanlar da olur. Ümumilikdə bu sahədəki neqativləri hər biri araşdırılır və haqqında müvafiq tədbir götürülmüş üçün həm hüquq mühafizə orqanlarına, həm də aidiyyəti orqanlara təqdimatlar verilir. Xüsusi olaraq vurğulayım ki, onlayn portalda bütün siyahıların açıqlanmasından sonra bu istiqamətdə xeyli irəliləşdirilmişdir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Özümləşdirmə proqramı ilə bağlı bizim təşəbbüsümüzlə Dünya Bankı da bu proqrama dəvət olundu. Burada əsas məqsəd, təbii ki, Dünya Bankının vəsaitindən istifadə etmək deyil. Halbuki bu da önəmlidir. Əsas məsələ onların təcrübəsindən yararlanmaqdır. Çünki Dünya Bankı bir çox ölkələrdə oxşar proqramları icra edib və onların bu sahədə böyük təcrübəsi var. Ona görə imzalanacaq sənədlər də böyük əhəmiyyəti verir. Əminəm ki, sənədlər imzalandıqdan sonra Dünya Bankı ilə bu istiqamət üzrə bizim yeni əməkdaşlıq çərçivələrimiz də müəyyən ediləcək.

Ünvanlı sosial yardımla bağlı 70 faiz artım çox ciddi artımdır və artıq siz qeyd etdiniz ki, 72 min ailə əhatə olunur və burada da əlbəttə ki, əsas məsələ ədalətdir. Məhz o ailələr ki, doğrudan da, ehtiyac içindədir, o ailələr ki, onların maddi vəziyyəti ağırdır, onlar bu yardımdan istifadə etməlidir. Şəhid ailələri və Qarabağ əlilləri üçün bu il daha çox evlər tikilməlidir. Bu məsələ ilə bağlı mən Sizin göstərişini vermişəm. Əgər keçən il 934 mənzil verilmişdisə, bu il hesab edirəm ki, 1500 mənzil veriləcəkdir. Maliyyə Nazirliyi və İqtisadiyyat Nazirliyi bu məsələ ilə bağlı müvafiq göstərişlər versinlər. Beləliklə, əgər biz buna nail olsaq, əminəm ki, buna nail olacağıq, onda növbədə cəmi 2000 ailə qalacaq. Onları da biz yaxın illərdə evlərlə təmin edəcəyik.

Bizim indi iqtisadi göstəricilərimiz, hesab edirəm ki, müsbətdir, xüsusilə qeyri-neft sənaye istehsalı qeyd etdim ki, 14 faiz artmışdır. Kənd təsərrüfatı texnikanın 7 faiz artmışdır. İndi iqtisadiyyat naziri məlumat versin ki, bu ilin iqtisadi inkişafı ilə bağlı hansı proqnozları var. İnteraksiya proqramı keçən ay təsdiqləndi və vaxt itirmədən icra ediləcəkdir. Bizim qeyri-neft ixracatımız 14 faiz artıb. Bu, böyük artımdır. Ancaq qeyri-neft ixracatının artımını müəyyən dərəcədə əngəlləyən obyektiv səbəblər var. Onlardan birincisi əhalinin artımıdır. Yeni, biz daha çox daxili istehlak edirik. İkinci əhəmiyyətli faktorun artmasıdır. Yeni, əgər 5 il bundan əvvəl 2 milyondan az adam gəlirdisə, indi 3 milyondan çox adam gəlir. Əlbəttə ki, daxili istehlak və daxili tələbat artır. Ona

görə qeyri-neft ixracatının uzunmüddətli strategiyası işlənməlidir və həm bu strategiyaya mövcud olan bazarlarla bağlı olmalıdır, perspektiv bazarlarla çıxışla bağlı işlər aparılmalıdır. Ümumiyyətlə, biz indi bilirik ki, hər il əhali ən azı 100 min artır. Bunu biz uzunmüddətli proqnoz kimi götürərək daxili tələbatın həcmi də müəyyən etməliyik. Çünki biz əgər istehsalı, qeyri-neft istehsalını artırıbsaq, gələcəkdə bizim qeyri-neft ixracatımız daha da aşağı düşəcək, nəinki artacaq. Ona görə də burada emal sənayesinin stimullaşdırılması məsələləri gündəlikdədir. Ona görə İqtisadiyyat Nazirliyi Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi ilə sıx əlaqədə olmalıdır. Çünki bizim əsas qeyri-neft ixracatımız kənd təsərrüfatı mallarıdır. Bu barədə məlumat verin. Dövlət İnvestisiya Proqramı artıq təsdiqləndi və bunun əsas məqsədi iqtisadi artımı təmin etməkdir. Ancaq, eyni zamanda, dövlət hazırda əsas investitor kimi fəaliyyət göstərir. Ancaq biz istəyirik ki, qeyri-neft sahəsində əsas investitor özəl sektor olsun.

Kiçik və orta biznesin inkişafı - bu da prioritet məsələdir. Biz yaxın gələcəkdə kiçik və orta biznesə dəstək yüksək səviyyədə olmalıdır. Məlumat verin bu məsələlər barədə.

İqtisadiyyat naziri Mikayıl CABBAROV dedi:

- Möhtərəm cənab Prezident, neft buma dövründə milli iqtisadiyyatın sıçrayışı və təqibəci artım nümayiş etdirərək Sizin rəhbərliyinə qədər işlədikdən sonra bəzi ictimai işlərdə işləmək istəməyiblər. İşə gəlməyənlər, məhdud gələnələr və ya yeni iş yerini tapanlar da olur. Ümumilikdə bu sahədəki neqativləri hər biri araşdırılır və haqqında müvafiq tədbir götürülmüş üçün həm hüquq mühafizə orqanlarına, həm də aidiyyəti orqanlara təqdimatlar verilir. Xüsusi olaraq vurğulayım ki, onlayn portalda bütün siyahıların açıqlanmasından sonra bu istiqamətdə xeyli irəliləşdirilmişdir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Özümləşdirmə proqramı ilə bağlı bizim təşəbbüsümüzlə Dünya Bankı da bu proqrama dəvət olundu. Burada əsas məqsəd, təbii ki, Dünya Bankının vəsaitindən istifadə etmək deyil. Halbuki bu da önəmlidir. Əsas məsələ onların təcrübəsindən yararlanmaqdır. Çünki Dünya Bankı bir çox ölkələrdə oxşar proqramları icra edib və onların bu sahədə böyük təcrübəsi var. Ona görə imzalanacaq sənədlər də böyük əhəmiyyəti verir. Əminəm ki, sənədlər imzalandıqdan sonra Dünya Bankı ilə bu istiqamət üzrə bizim yeni əməkdaşlıq çərçivələrimiz də müəyyən ediləcək.

Ünvanlı sosial yardımla bağlı 70 faiz artım çox ciddi artımdır və artıq siz qeyd etdiniz ki, 72 min ailə əhatə olunur və burada da əlbəttə ki, əsas məsələ ədalətdir. Məhz o ailələr ki, doğrudan da, ehtiyac içindədir, o ailələr ki, onların maddi vəziyyəti ağırdır, onlar bu yardımdan istifadə etməlidir. Şəhid ailələri və Qarabağ əlilləri üçün bu il daha çox evlər tikilməlidir. Bu məsələ ilə bağlı mən Sizin göstərişini vermişəm. Əgər keçən il 934 mənzil verilmişdisə, bu il hesab edirəm ki, 1500 mənzil veriləcəkdir. Maliyyə Nazirliyi və İqtisadiyyat Nazirliyi bu məsələ ilə bağlı müvafiq göstərişlər versinlər. Beləliklə, əgər biz buna nail olsaq, əminəm ki, buna nail olacağıq, onda növbədə cəmi 2000 ailə qalacaq. Onları da biz yaxın illərdə evlərlə təmin edəcəyik.

Bizim indi iqtisadi göstəricilərimiz, hesab edirəm ki, müsbətdir, xüsusilə qeyri-neft sənaye istehsalı qeyd etdim ki, 14 faiz artmışdır. Kənd təsərrüfatı texnikanın 7 faiz artmışdır. İndi iqtisadiyyat naziri məlumat versin ki, bu ilin iqtisadi inkişafı ilə bağlı hansı proqnozları var. İnteraksiya proqramı keçən ay təsdiqləndi və vaxt itirmədən icra ediləcəkdir. Bizim qeyri-neft ixracatımız 14 faiz artıb. Bu, böyük artımdır. Ancaq qeyri-neft ixracatının artımını müəyyən dərəcədə əngəlləyən obyektiv səbəblər var. Onlardan birincisi əhalinin artımıdır. Yeni, biz daha çox daxili istehlak edirik. İkinci əhəmiyyətli faktorun artmasıdır. Yeni, əgər 5 il bundan əvvəl 2 milyondan az adam gəlirdisə, indi 3 milyondan çox adam gəlir. Əlbəttə ki, daxili istehlak və daxili tələbat artır. Ona

görə qeyri-neft ixracatının uzunmüddətli strategiyası işlənməlidir və həm bu strategiyaya mövcud olan bazarlarla bağlı olmalıdır, perspektiv bazarlarla çıxışla bağlı işlər aparılmalıdır. Ümumiyyətlə, biz indi bilirik ki, hər il əhali ən azı 100 min artır. Bunu biz uzunmüddətli proqnoz kimi götürərək daxili tələbatın həcmi də müəyyən etməliyik. Çünki biz əgər istehsalı, qeyri-neft istehsalını artırıbsaq, gələcəkdə bizim qeyri-neft ixracatımız daha da aşağı düşəcək, nəinki artacaq. Ona görə də burada emal sənayesinin stimullaşdırılması məsələləri gündəlikdədir. Ona görə İqtisadiyyat Nazirliyi Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi ilə sıx əlaqədə olmalıdır. Çünki bizim əsas qeyri-neft ixracatımız kənd təsərrüfatı mallarıdır. Bu barədə məlumat verin. Dövlət İnvestisiya Proqramı artıq təsdiqləndi və bunun əsas məqsədi iqtisadi artımı təmin etməkdir. Ancaq, eyni zamanda, dövlət hazırda əsas investitor kimi fəaliyyət göstərir. Ancaq biz istəyirik ki, qeyri-neft sahəsində əsas investitor özəl sektor olsun.

Kiçik və orta biznesin inkişafı - bu da prioritet məsələdir. Biz yaxın gələcəkdə kiçik və orta biznesə dəstək yüksək səviyyədə olmalıdır. Məlumat verin bu məsələlər barədə.

İqtisadiyyat naziri Mikayıl CABBAROV dedi:

- Möhtərəm cənab Prezident, neft buma dövründə milli iqtisadiyyatın sıçrayışı və təqibəci artım nümayiş etdirərək Sizin rəhbərliyinə qədər işlədikdən sonra bəzi ictimai işlərdə işləmək istəməyiblər. İşə gəlməyənlər, məhdud gələnələr və ya yeni iş yerini tapanlar da olur. Ümumilikdə bu sahədəki neqativləri hər biri araşdırılır və haqqında müvafiq tədbir götürülmüş üçün həm hüquq mühafizə orqanlarına, həm də aidiyyəti orqanlara təqdimatlar verilir. Xüsusi olaraq vurğulayım ki, onlayn portalda bütün siyahıların açıqlanmasından sonra bu istiqamətdə xeyli irəliləşdirilmişdir.

Prezident İlham ƏLİYEV: Özümləşdirmə proqramı ilə bağlı bizim təşəbbüsümüzlə Dünya Bankı da bu proqrama dəvət olundu. Burada əsas məqsəd, təbii ki, Dünya Bankının vəsaitindən istifadə etmək deyil. Halbuki bu da önəmlidir. Əsas məsələ onların təcrübəsindən yararlanmaqdır. Çünki Dünya Bankı bir çox ölkələrdə oxşar proqramları icra edib və onların bu sahədə böyük təcrübəsi var. Ona görə imzalanacaq sənədlər də böyük əhəmiyyəti verir. Əminəm ki, sənədlər imzalandıqdan sonra Dünya Bankı ilə bu istiqamət üzrə bizim yeni əməkdaşlıq çərçivələrimiz də müəyyən ediləcək.

Ünvanlı sosial yardımla bağlı 70 faiz artım çox ciddi artımdır və artıq siz qeyd etdiniz ki, 72 min ailə əhatə olunur və burada da əlbəttə ki, əsas məsələ ədalətdir. Məhz o ailələr ki, doğrudan da, ehtiyac içindədir, o ailələr ki, onların maddi vəziyyəti ağırdır, onlar bu yardımdan istifadə etməlidir. Şəhid ailələri və Qarabağ əlilləri üçün bu il daha çox evlər tikilməlidir. Bu məsələ ilə bağlı mən Sizin göstərişini vermişəm. Əgər keçən il 934 mənzil verilmişdisə, bu il hesab edirəm ki, 1500 mənzil veriləcəkdir. Maliyyə Nazirliyi və İqtisadiyyat Nazirliyi bu məsələ ilə bağlı müvafiq göstərişlər versinlər. Beləliklə, əgər biz buna nail olsaq, əminəm ki, buna nail olacağıq, onda növbədə cəmi 2000 ailə qalacaq. Onları da biz yaxın illərdə evlərlə təmin edəcəyik.

Bizim indi iqtisadi göstəricilərimiz, hesab edirəm ki, müsbətdir, xüsusilə qeyri-neft sənaye istehsalı qeyd etdim ki, 14 faiz artmışdır. Kənd təsərrüfatı texnikanın 7 faiz artmışdır. İndi iqtisadiyyat naziri məlumat versin ki, bu ilin iqtisadi inkişafı ilə bağlı hansı proqnozları var. İnteraksiya proqramı keçən ay təsdiqləndi və vaxt itirmədən icra ediləcəkdir. Bizim qeyri-neft ixracatımız 14 faiz artıb. Bu, böyük artımdır. Ancaq qeyri-neft ixracatının artımını müəyyən dərəcədə əngəlləyən obyektiv səbəblər var. Onlardan birincisi əhalinin artımıdır. Yeni, biz daha çox daxili istehlak edirik. İkinci əhəmiyyətli faktorun artmasıdır. Yeni, əgər 5 il bundan əvvəl 2 milyondan az adam gəlirdisə, indi 3 milyondan çox adam gəlir. Əlbəttə ki, daxili istehlak və daxili tələbat artır. Ona

yeni bazarlarla uyğun olan ticarət sazişləri - istər sərbəst ticarət sazişləri, istərsə də xüsusi rejimli ticarət sazişləri ilə bağlı təklifləri hazırlayıyıq.

Qeyri-neft iqtisadiyyatının və ümumiyyətlə qeyri-neft ixracatının, o cümlədən iqtisadi artımın sürətləndirilməsinə dair göstərişlərini zəssənən kənd təsərrüfatı və aqroklaster, neft-kimyə sənayesi və bu sahəyə qoyulmuş irihəcmli sərəməyə və əldə olunan uğurlu nəticələr ətrafında böyük, kiçik və orta biznes klasterinin yaradılması nəzərdə keçirilir.

İnanırıq ki, xidmət turizmi, əyləncə sənayesi, neqliyyat və ticarət logistikası və digər bu kimi klasterlər istiqamətində araşdırmalar həyata keçiriləcək. Bu, ixracın həm əmtəə tərkibinin, həm də coğrafiyasının şaxələnməsinə geniş imkanlar açır.

Möhtərəm cənab Prezident, həmçinin onu da qeyd etmək istəyirəm ki, sahibkarlığın kompetensiyalarının gücləndirilməsi, o cümlədən xarici bazarlarda rəqabətə davamlı məhsuldar fəaliyyət göstərməsi üçün zəruri addımlar da planlaşdırılır. Çünki təcrübə onu göstərir ki, bir çox hallarda keyfiyyətli mal və məhsul malik olduqunumuz halda da xarici bazarlara çıxışda bəzən özəl sektordə bilik, bacarıq çatışmır və dövlət tərəfindən bununla bağlı zəruri dəstək mexanizmləri hazırlanıb təklif olunur.

Sizin xüsusi tapşırığını kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı ilə bağlıdır. Bunun yolunu biz qeyd etdiyimiz klasterlərin və dövlət mexanizmlərinin istifadə edilməsi ilə məhz kiçik və orta sahibkarlığın, xüsusi olaraq qadın və gənclər sahibkarlığının dəstəklənməsi aletlərində görürük. Həmçinin dövlətin Azərbaycanda böyük iqtisadiyyatı rolunu nəzərə alaraq dövlət satınalmalarında fəal iştirakı təşviq olunması, bunun üçün satınalmanın şəffaflığının daha da artırılmasını qarşımızda əsas məqsəd və vəzifə kimi görürük.

2020-ci ilin dövlət investisiya proqramı Sizin tərəfindən təsdiq olunub. Orada bizim əsas çağırışımız ondan ibarətdir ki, mövcud və başlanılması layihələrin həcmi ilə əlaqələndirən resursların həcmi düzgün dəyərləndirərək növbəti illər üçün dövlət sərmayələrinin səmərəliliyini artırmaq. Amma yəne də başlıca vəzifə kimi nəzərə alsaq, müasir dünyəvi daha müasir məhsulları ortaya çıxarmağı tələb edir. Bu da öz növbəsində texnologiyalar tələb edir. Bu məsələlərin həlli xarici və yerli investitorların, özəl investorların, bu texnologiyaya sahib olan investorların ölkəmizə cəlb edilməsinə və dövlətin orada daha çox dəstəkləyici rolunun təmin edilməsinə bağlıdır.

Prezident İlham ƏLİYEV: Dövlət investisiya proqramı ilə bağlı burada bir neçə məqsəd dayanır. Əlbəttə, ilk növbədə, başlanılması layihələr başa çatmalıdır. Çünki əvvəlki illərdə bir çox yarımçıq və layihələr var idi. Yarımçıq layihələr icra olunmadı və yeni layihələrə başlayırıq və beləliklə, gücümüzü də səpələnilmə, maliyyə resurslarımız da imkan vermirdi ki, layihələri lazım olan həcmdə icra edək. Ona görə, ilk növbədə, başlanılması layihələr başa çatmalıdır. İnfrastruktur layihələrinə gəlincə, demək olar ki, əsas infrastruktur layihələri Azərbaycanda icra edilib. Düzüldür, növbəti illərdə bu layihələrin icrasına ehtiyac var. Çünki hər daha qeyd etmək istəyirəm, əhalinin artımı bizim dikte edir. O ölkələrdəki əhali artımı, orada yeni infrastruktur layihələrinə də ehtiyac qalır. Amma bizdə əhali artır, ona görə yeni məktəblər, uşaq bacğaları, xəstəxanalar, yol infrastrukturunu, kommunikasiyaları - bütün bunlar daim diqqət tələb edir. Ona görə birinci vəzifə budur. İkinci vəzifə ondan ibarətdir ki, investisiya proqramında infrastruktur layihələrinin icrası ilə paralel olaraq iqtisadiyyatın real sektoruna dəstək verməkdir. O cümlədən bu infrastruktur layihələrinin real sektora olan təsiri də bir növ təhlil edilməli və mənə məlumat təqdim edilməlidir. Məsələn, yeni infrastruktur qurultuq ki, bu və ya digər rayonda iqtisadiyyatın real sektoruna nə dərəcədə müsbət təsir göstərmişdir.

Dövlət investisiya proqramının digər xüsusiyyəti ondan ibarətdir ki, bu, iş yerləri yaradan və mövcud olan iş yerləri saxlayan bir prosesdir. Keçən il ölkəmizdə 98 min yeni iş yerini yaradılıb. Bu, böyük bir rəqəmdir. Ancaq yəne də deyirik, əhali 100 min artıb və hər il 100 min nəfər artacaq. Nə qədər çox əhali artsa, növbəti illərdə illik artım da çoxalacaq. Biz indi bunu əhali sürətlə artan ölkələrin təmsilində görürük. Bu, böyük problemlər gətirir. Artan əhali böyük üstünlükdür, təbii ki, eyni zamanda, bizim iqtisadi siyasətimizin və ölkədə mövcud olan sabitliyin təzahürüdür. Ancaq, eyni zamanda, bu, özlüyündə böyük problemlər də ehtiva edir. Hazırda çox sürətlə artan ölkələrin problemləri təhlil edilməlidir. Bu, təkcə İqtisadiyyat Nazirliyinin işi deyil. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi əmək resursları ilə bağlı, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, digər aidiyyəti qurumlar, hesab edirəm ki, Nazirlər Kabineti bu məsələ ilə bağlı ciddi təhlil aparmalıdır və biz proqnozu bilməliyik. Bizim resurslarımızı dəqiq müəyyən etməliyik. Bizim mövcud ərazimiz, əkin sahələrimiz, təbii resurslarımız bəllidir. Onların hərəkətdə dəyişməsi mümkün deyil. Ona görə bütün bunlar hesablanmalıdır ki, 20 ildən sonra, 30 ildən sonra hansı vəziyyətlə üzləşəcəyik.

Yəne də deyirik, hazırda əhalisi sürətlə artan ölkələrin təcrübəsi təbii deyil. Beynəlxalq məqayilə qurumları ilə birlikdə biz uzunmüddətli strategiyaları işləməliyik. Mən yəne də deyirik, indi bizim vəsaitə ehtiyacımız yoxdur. Amma biz beynəlxalq maliyyə qurumları ilə ona görə sıx əməkdaşlıq edirik ki, onlarda böyük təcrübə var. Onlar dünyanın bütün yerlərində fəaliyyət göstərir. Bu problem təkcə bizim problemimiz deyil. Düzüldür, bu gün bu problem mövcud deyil. Əhali artmalıdır. Amma bir gün bu, problemə çevriləcək. Ona görə bizim iqtisadi artımımız artan əhaliyə uyğun olmalıdır.

İqtisadiyyatın real sektorunun inkişafında kənd təsərrüfatının xüsusi rolu var. Artıq mən burada qeyd etdim ki, növbəti dövrdə kənd təsərrüfatı emalına biz böyük diqqət göstərməliyik. Çünki bizim kənd təsərrüfatı istehsalımız artır. Bizim ənənəvi sahələrimiz iqtisadiyyatın əsas sahəsidir və bərpə olunur və yeni kənd təsərrüfatı sahələri fəaliyyətə başlayır. Burada kənd təsərrüfatının birbaşa sənaye ilə əlaqələndirilməsi vacibdir. Məsələn, keçi və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlədən təchizatçıları qeydiyyata alaraq elektron kənd təsərrüfatı sistemi üzərindən verəcək və bugünə kimi elektron kənd təsərrüfatı sistemində 449 min fermer qeydiyyatdan keçmişdir. Fermerlərimiz payızlıq bəyanatlarını etmişlər və hazırda gübrə, pestisid və toxum təchizatçıları qeydiyyata alınmışdır. On cümlə

Azərbaycan daha güclü dövlətə çevriləcək

Prezident İlham Əliyevin yekun nitqi

Əvvəli 4-cü sah.

Bir sözlə, artıq bu gün aparılan müzakirələr həm keçən il görülmüş işlərə yekun vurur, eyni zamanda, bu il görülməli işlərə bağlı açıq-aydın mənzərə formalaşır. Əminəm ki, bu il də uğurlu olacaqdır.

Bir məsələyə də münasibət bildirmək istərdim. Son vaxtlar siz də bunu görürsünüz, Ermənistanın baş naziri öz ölkəsinin dirnaqarası uğurları haqqında danışırkən Ermənistanı Azərbaycanla müqayisə edir. Onun gəldiyi qənaətə görə, Ermənistan Azərbaycanı bir çox parametrlər üzrə qabaqlayır. Bəri başdan bildirim və bunu heç sübut etməyə ehtiyac yoxdur ki, belə bir fərziyyənin heç bir əsası yoxdur. Azərbaycan Ermənistanı bütün əsas parametrlər üzrə böyük fərqlə qabaqlayır. Bunu təsdiqləmək üçün, sadəcə olaraq, bir neçə hadisəni və bir neçə rəqəmi səsləndirmək istərdim.

Bildiyiniz kimi, Azərbaycan 2011-ci ildə 155 ölkənin dəstəyi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-dəimi üzv seçilmişdir. Yəni, bu, özlüyündə böyük bir göstəricidir. Birinci növbədə, ona görə ki, biz ilk dəfə bu böyük, şərafətli missiyaya nail olduq və o vaxt müstəqilliyimizin cəmi 20 yaş tamam olmuşdu. Digər tərəfdən, bu, Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzuna bilavasitə dəlilət edən amillərdən biri idi. Çünki dünya birliyinin mütləq əksəriyyəti bözə inandı, bizə etimad göstərdi və bizə öz səsinə vermədi. Bu hadisə ilə bağlı mən əvvəlki dövrlərdə kifayət qədər geniş məlumat vermişdim. Amma bir məsələ həmişə diqqətdən kənarında qalır, bir çoxları bunu bilmir. Həqiqət isə ondan ibarətdir ki, 2011-ci ildə bizdən əvvəl Ermənistan da öz namizədliyini vermişdi. Ancaq bizim namizədliyi verəndən sonra onlar götür-qoy etdilər və gördülər ki, bizimlə rəqabətdə onlar 100 faiz uduzacaq, çox sakitcə, qorxaqcasına öz namizədliyini geri götürdülər. Çünki bildirdik ki, BMT-də biz onlara böyük fərqlə qalib gələcəyik və beləliklə, onlar rəsvay olacaqlar. Yəni, bu, 9 il bundan əvvəl baş vermiş hadisədir və onu göstərir ki, beynəlxalq müstəvidə Ermənistanın və Azərbaycanın hörməti və çəkisi nə dərəcədə fərqlənir. BMT Təhlükəsizlik Şurasına seçilməyimiz bizim böyük siyasi və diplomatik qələbəmizdir və eyni zamanda, Ermənistan üzərində böyük qələbə idi.

2016-cı ildə Ermənistan dinc Azərbaycan əhalisinə qarşı hərbi təxribat törətdi və bu təxribat nəticəsində bir neçə dinc vətəndaş həlak oldu. Onların arasında uşaqlar da olub. Azərbaycan buna cavab olaraq uğurlu əks-hücum əməliyyatı keçirərək Ağdərə, Füzüli, Cəbrayıl rayonlarının bir hissəsini, minlərlə hektar torpağı işğalçılarından azad etdi və o torpaqlarda Azərbaycan bayrağı ucaldıldı. Bu, bizim hərbi qələbəmiz idi. Növbəti hərbi qələbə 2018-ci ildə təmin edilmişdir. Uğurlu Naxçıvan əməliyyatı nəticəsində 10 mindən çox hektar ərazi işğalçılarından, erməni silahlı qüvvələrindən təmizləndi və bir neçə önəmli strateji yüksəklik azad edildi. Bu yüksəkliklər imkan verir ki, biz Ermənistanın strateji kommunikasiyalarına tam nəzarət edə bilək. Bu, bizim ikinci hərbi qələbəmiz idi.

Dünyanın ən güclü ordu-ları reytingində Azərbaycan 52-ci, Ermənistan isə 96-cı yerdədir. O cümlədən hava gücü üzrə Azərbaycan 63-cü, Ermənistan 86-cı yerdədir. Dəniz gücü üzrə Azərbaycan 67-ci yerdədir, Ermənistan da dəniz yoxdur. Tank gücü üzrə Azərbaycan 32-ci, Ermənistan 78-ci yerdədir. Mənbə "Global Firepower 2019" hesabatıdır.

İndi əsas makroiqtisadi göstəricilərə diqqət yetirəlim. Beləliklə, 2019-cu ildə Azərbaycanın ümumi daxili məhsulu dollar ekvivalentində 47,6 milyard dollardır, Ermənistan isə cəmi 13 milyard dollar. Alıcılıq qabiliyyətinə görə Azərbaycan 187

milyard dollar daxili məhsula sahibdir, Ermənistan 33 milyard, fərq 5,6 dəfədir. Adam-başına düşən ümumi daxili məhsul Azərbaycanca 4800 dollar, Ermənistanca 4500 dollardır. Alıcılıq qabiliyyətinə görə adambaşına düşən ümumi daxili məhsul Azərbaycanca 18 min 600 dollar, Ermənistanca 11 min dollardır. Valyuta ehtiyatları Azərbaycanca 51 milyard dollar, Ermənistanca 2 milyard dollardır, fərq 25 dəfədir. Xarici ticarət dövriyyəsi Azərbaycanca 33,6 milyard, Ermənistanca 7,4 milyard dollardır, fərq 4,5 dəfədir. İxrac - Azərbaycanca 19,6 milyard, Ermənistanca 2,4 milyard, fərq 8,1 dəfədir. Müsbət saldo Azərbaycanca 6 milyard dollar, Ermənistanca mənfii saldo 2,6 milyard dollardır. Sərmayə qoyuluşu - keçən il Azərbaycanca 13,5 milyard dollar qoyulub, Ermənistanca 900 milyon, fərq 15 dəfədir. Xarici dövlət borcu - Azərbaycanın xarici dövlət borcu 7,9 milyard dollar, Ermənistanın 6 milyard dollardır. Azərbaycanca xarici dövlət borcu ümumi daxili məhsulun 17 faizini təşkil edir, Ermənistanca 40 faizdən çoxdur. Valyuta ehtiyatları Azərbaycanca xarici dövlət borcundan 6,4 dəfə çoxdur, Ermənistanca xarici dövlət borcu valyuta ehtiyatlarından 2,3 dəfə çoxdur. Adambaşına düşən xarici borc Azərbaycanca 799 dollar, Ermənistanca 1900 dollardır.

Əməkhaqları və pensiyalara dair məlumatı təqdim edirəm. Beləliklə, 2019-cu ilin dekabr ayında Azərbaycanca orta əməkhaqqı 723 manat - 425 dollar təşkil edir, Ermənistanca 369 dollar. Alıcılıq qabiliyyətinə görə orta əməkhaqqı üzrə Azərbaycanca MDB-də ikinci, Ermənistan doqquzuncu yerdədir. Minimum pensiya Azərbaycanca 200 manat, yeni 118 dollar, Ermənistanca 55 dollardır. Minimum pensiyaya görə Azərbaycanca MDB-də ikinci, Ermənistan doqquzuncu yerdədir. Minimum pensiyanın alıcılıq qabiliyyətinə görə Azərbaycanca MDB-də birinci, Ermənistan onuncu, yeni axırıncı yerdədir. Orta pensiya Azərbaycanca 262 manat, yeni 154 dollar, Ermənistanca 84 dollardır. MDB-də orta pensiyaya görə Azərbaycan dördüncü, Ermənistan səkkizinci yerdədir. Orta pensiyanın alıcılıq qabiliyyətinə görə Azərbaycanca MDB-də ikinci, Ermənistan axırıncı - onuncu yerdədir. Yoxsulluq səviyyəsi Azərbaycanca 4,8 faiz, Ermənistanca 24 faizdir, fərq beş dəfədir. Şəhid ailələrinə və müharibə əlillərinə 2019-cu ildə Azərbaycanca 934 mənzil verilib, Ermənistanca sıfır. Bütövlükdə Azərbaycanca bu kateqoriyadan olan insanlara 7590 mənzil verilib, Ermənistanca, bildiyimə görə, belə proqram mövcud deyil. Təkcə keçən il bu kateqoriyadan olan insanlara 600 avtomobil verilib, Ermənistanca sıfır. Bütövlükdə bu kateqoriyadan olan insanlara 6750 avtomobil verilib, Ermənistanca sıfır.

Keçirik Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunun global rəqabətlik hesababına. Beləliklə, 2019-cu ildəki məhsul Azərbaycanca 4800 dollar, Ermənistanca 4500 dollardır. Alıcılıq qabiliyyətinə görə adambaşına düşən ümumi daxili məhsul Azərbaycanca 18 min 600 dollar, Ermənistanca 11 min dollardır. Valyuta ehtiyatları Azərbaycanca 51 milyard dollar, Ermənistanca 2 milyard dollardır, fərq 25 dəfədir. Xarici ticarət dövriyyəsi Azərbaycanca 33,6 milyard, Ermənistanca 7,4 milyard dollardır, fərq 4,5 dəfədir. İxrac - Azərbaycanca 19,6 milyard, Ermənistanca 2,4 milyard, fərq 8,1 dəfədir. Müsbət saldo Azərbaycanca 6 milyard dollar, Ermənistanca mənfii saldo 2,6 milyard dollardır. Sərmayə qoyuluşu - keçən il Azərbaycanca 13,5 milyard dollar qoyulub, Ermənistanca 900 milyon, fərq 15 dəfədir. Xarici dövlət borcu - Azərbaycanın xarici dövlət borcu 7,9 milyard dollar, Ermənistanın 6 milyard dollardır. Azərbaycanca xarici dövlət borcu ümumi daxili məhsulun 17 faizini təşkil edir, Ermənistanca 40 faizdən çoxdur. Valyuta ehtiyatları Azərbaycanca xarici dövlət borcundan 6,4 dəfə çoxdur, Ermənistanca xarici dövlət borcu valyuta ehtiyatlarından 2,3 dəfə çoxdur. Adambaşına düşən xarici borc Azərbaycanca 799 dollar, Ermənistanca 1900 dollardır.

İndi keçirik idman sahəsinə. Azərbaycan 2019-cu ildə dünya və Avropa çempionatlarında 775 medal qazanıb, onlardan 271-i qızıl medal, Ermənistan cəmi 222 medal qazanıb, onlardan 61-i qızıl, 2019-cu ildə II Avropa Oyunlarında Azərbaycan 28 medal qazanıb, Ermənistan 11 medal. 2019-cu ildə keçirilən güllə üzrə Avropa çempionatında Azərbaycan 13 medal qazanıb, o cümlədən 4 qızıl, Ermənistan 3 medal qazanıb, bir qızıl.

Keçirik intellektual idman növü olan şahmatda əldə edilən nəticələrə. 2019-cu ildə Avropa çempionatında səkkiz yaşlı şahmatçılar arasında Dinare Hüseynova qızıl medal qazanaraq Avropa çempionu olmuşdur. Səadət Bəşirli və Yusif Karimli bürünc medal qazanmışlar. On dörd yaşlı şahmatçılar arasında Ayan Allahverdiyeva Avropa çempionu olmuşdur. Qadınlardan ibarət milli çempionatında Ermənistan qalib gələrək bürünc medal qazanmışdır. Gənclərin dünya çempionatında on dörd yaşlılar arasında Aydın Süleymanlı dünya çempionu olmuşdur. Teymur Rəcəbov isə dünya kubokunun sahibi olmuşdur. 2016-cı il Rio Olimpiya Oyunlarında Azərbaycan 18 medal qazanıb, Ermənistan cəmi 4 medal. Medallardan sayına görə Azərbaycan 14-cü yeri tutubdur.

Digər önəmli bir məsələ ondan ibarətdir ki, Azərbaycan faşizmin qəhrəmanlaşdırılmasına qarşı ardıcıl mübarizə aparır, Ermənistan isə faşistləri qəhrəmanlaşdırır. Faşist cəlladı olan Nijdevə İrəvanın mərkəzində 6 metrlik abidə ucaldıldı. Bu qanlı cinayətkar SMERSH tərəfindən həbs edilib, 25 il məhkum edilib, həbsxanada ölüb və reabilitasiya olunmayıb. Belə bir adamın şərlərinə İrəvanda abidə qoyulur və Ermənistanın baş naziri bu cəlladı Soljenitsin və Molotova eyniləşdirir. Nijdenin məşhur kəlamı var: Almaniya uğrunda ölənlər Ermənistan uğrunda ölmür və o, bunu İkinci Dünya müharibəsi zamanı demişdi. Bu, artıq onun mənfur xislətinə əks etdirən ifadədir. Ona görə bu sahədə də Azərbaycan həqiqətin tərəfindədir, Ermənistan isə şər qüvvələrin tərəfindədir.

X.B.Yusifzadənin "Heydər Əliyev" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**: Azərbaycan neft sənayesinin inkişafında böyük xidmətlərinə və uzunmüddətli səmərəli fəaliyyətinə görə Xoşbəxt Bağlı oğlu Yusifzadə "Heydər Əliyev" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2020-ci il

V.Y.Talıbovun "Şərəf" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**: Azərbaycan Respublikasında dövlət quruculuğu işlərində xüsusi xidmətlərinə görə Vasiif Yusif oğlu Talıbov "Şərəf" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2020-ci il

Xorvatiya Respublikasının yeni seçilmiş Prezidenti zati-aliləri cənab Zoran Milanoviçə

Hörmətli cənab Milanoviç!
Xorvatiya Respublikasının Prezidenti vəzifəsinə seçilməyiniz münasibətilə Sizi səmimi-qəlbədən təbrik edirəm.

Azərbaycan ilə Xorvatiya arasındakı münasibətlərin bugünkü səviyyəsi məmnunluq doğurur. İnanıram ki, ikitərəfli və çoxtərəfli qaydada əməkdaşlığımız xalqlarımızın mənafelərinə uyğun olaraq bundan sonra da inkişaf edəcək və genişləncəkdir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2020-ci il

Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, dost Xorvatiya xalqının rifahı naminə qarşılıq məsul fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2020-ci il

Avstriya Respublikasının Federal Kansleri zati-aliləri cənab Sebastian Kurtsa

Hörmətli cənab Federal Kansler!
Avstriya Respublikasının Federal Kansleri kimi fəaliyyətə başlaməyiniz münasibətilə Sizi ürəkədən təbrik edirəm.

İnanıram ki, Azərbaycan ilə Avstriya arasındakı dostluq əlaqələri, ikitərəfli və çoxtərəfli qaydada əməkdaşlığımız xalqlarımızın mənafelərinə uyğun olaraq bundan sonra da inkişaf edəcək və möhkəmlənəcəkdir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2020-ci il

Sizə cansağlığı, xoşbəxtlik, məsul fəaliyyətinizdə uğurlar diləyirəm.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 yanvar 2020-ci il

"İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir" çoxcildliyinin 94-cü kitabı çapdan çıxıb

"İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir" çoxcildliyinin 94-cü kitabı çapdan çıxıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, akademik Ramiz Mehdiyev buraxılışına məsul olduğu çoxcildliyin 94-cü kitabında Prezident İlham Əliyev 2019-cu ilin martından may ayınadək olan dövrü əhatə edir.

Otan il mayın 2-də və 3-də Bakıda "Ayrı-seçkilik, qeyri-bərabərlik və zorakı münasibətə qarşı fəaliyyətə naminə dialoq quraq" şüarı altında V Ümumdünya Mədəniyyət Forumu açılış mərasimində Prezident İlham Əliyev Forumun açılış mərasimində geniş nitq söyləyib. Azərbaycanın əslirə boyu müxtəlif mədəniyyətlərin, etnik qrupların və dinlərin nümayəndələrinin birgə yaşayış-yaratdığı məkana olduqunu vurğulayan dövlət başçısı deyib: "Tarix və coğrafiyamız nümayiş etdirir ki, biz yalnız tərəfdaşlıq və qarşılıqlı hörmət ruhunda uğura nail ola bilərik. Azərbaycanın bugünkü sürətli inkişafı da məhz bu mədəni irsimizə və cəmiyyətimizin bütün nümayəndələrinin nümayiş etdirdiyi həmrəylikə əsaslanır. Biz tariximiz, tarixi abidələrimizə fəxr edirik. Onlar da əslirə boyu müxtəlif dinlərin nümayəndələrinin Azərbaycanca yaşayış-yaratdıqlarını göstərir. Biz qədim tariximizlə fəxr edirik".

Dövlət başçısının forumun açılış mərasimində dərin məzmunlu nitqinin mətni 94-cü kitabda daxil edilib.

Nəşrdə Prezident İlham Əliyevin Avstriya Respublikasına, Çin Xalq Respublikasına, Belçika Krallığına işğuzar səfərləri zamanı bu ölkələrin rəhbərləri ilə görüş və danışıqlarına

dair materiallar, Pekində "Bir kamer, bir yol" II Beynəlxalq Əməkdaşlıq Forumunda çıxış etdiyi zamanı, habelə Çinin Sinxua agentliyinə müsahibəsinin mətnləri verilib. Dövlət başçısı bütün görüş və danışıqlarda diqqətli Ermənistanın işğalçı siyasətinə yönəldib, dünya ictimaiyyətinə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri çərçivəsində həllinə dəstək verməyə çağırıb. Oxucu yeni kitabda Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın 10 milyoncu sakininin dünyaya gəlməsi münasibətilə xalqımıza təbrikli, Ümmümilli Lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 96-cı ildönümünə və Heydər Əliyev Fondunun yaradılmasının 15 illiyinə həsr edilmiş təntənəli mərasimdə söylədiyi nitqin mətni ilə tanış ola bilər.

Prezident İlham Əliyevin Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında nitqlərini, Kürdəxan qəsəbəsində məcburi köçkünlər üçün salınmış yeni yaşayış kompleksinin, habelə Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyinin (DOST) və ilk DOST Mərkəzinin inşaatı binasının açılış mərasimlərində çıxışlarının mətnləri, Qobustan rayonuna səfəri zamanı ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşünə dair materiallar da nəşrə daxil edilib.

Kitabda "Qeydlər", "Səxsi adlar", "Coğrafi adlar" göstəriciləri verilib. "Azərbaycan" tərəfindən buraxılan 94-cü kitabın hazırlanmasında Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) materiallarından istifadə olunub.

Böyük şair İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyinə həsr olunmuş yekun tədbir

Yanvarın 13-də Gənc Tamaşacılar Teatrında Təhsil Nazirliyinin böyük Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyinə həsr olunmuş yekun tədbiri keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Fərəh Əliyeva, Təhsil Nazirliyinin əməkdaşları, ictimaiyyət nümayəndələri, media qurumlarının rəhbərləri, KİV təmsilçiləri iştirak ediblər.

Təhsil naziri Ceyhan Bayramov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin böyük şair İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyinin qeyd edilməsi və 2019-cu ilin "Nəsimi ili" elan edilməsi haqqında

C.Bayramov Nəsiminin 650 illik yubileyinin keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər planına əsasən görülməli işləri diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, 2019-cu il ərzində əl təhsil müəssisələrində elmi konfrans, simpozium və seminarlar keçirilib. Həmçinin təhsil müəssisələrində şairin bədii irsini, yaradıcılığını əks etdirən kitab və fotoalbanı ibarət sərğilər təşkil olunub. İl ərzində ümumi, peşə, ortaxitə və məktəbdən kənar

qında sərəncamlarının əhəmiyyətindən danışıb.

Nəsimi yaradıcılığında söz açan nazir onun ədəbiyyat və fəlsəfi fikir tarixində özünəməxsus yeri olduğunu deyib. Qeyd edilib ki, Nəsiminin ədəbiyyatımızda inkişafında, zənginləşdirilməsində mühüm xidmətləri olub. Nəsimi yaradıcılığında humanizm ideyaları, insana sevgi, məhəbbət duyğuları əsas yer tutur.

Sonra Təhsil Nazirliyinin tabeliyindəki akademik Zərif Əliyeva adına Liseyin şagirdləri və dram dərnəyinin rəhbəri Bəhrüz Vəfiqoğlu tərəfindən Nəsiminin 650 illik yubileyi münasibətilə hazırlanmış "Mənmə" tamaşası nümayiş olunub.

Heydər Əliyev yoluna sədaqətin bariz təzahürü

Müasir dünyamızda global iqtisadi böhranın mənfi təzahürlərinin meydana gəldiyi, tarazlaşma proseslərinin ağır keçdiyi bir dövrdə sosial-iqtisadi inkişafa nail olmaq və ya mövcud inkişafın dayanıqlığını təmin etmək yalnız elmi əsaslarla söykənən düzgün iqtisadi siyasət nəticəsində mümkündür.

Belə bir şəraitdə ölkəmizlə quru yolu ilə birbaşa əlaqəsi olmayan, əlverişsiz geopolitik transformasiyalar nəticəsində ana vətəndən ayrı düşərək blokada şəraitində yaşayan Naxçıvan Muxtar Respublikasının daxili resursları hesabına yüksəlişini inamla davam etdirməsi, yeni-yeni nailiyyətlərə imza atması siyasət nəticəsində mümkündür.

Ümumi daxili məhsul istehsalının həcmi 2 milyard 839 milyon manatdan çox olub. Bu da bir il öncəki müvafiq göstəricini 1,5 faiz üstələyir. Hər bir nəfərə düşən ümumi daxili məhsulun həcmi ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,6 faiz artaraq 6202 manat olub.

Bir sıra istehsal sahələrində məhsul istehsalının həcminin artması, investisiya fəallığının güclənməsi, sahibkarlığın stimullaşdırılması və təşəbbüskarlığa geniş meydan verilməsi muxtar respublikanın iqtisadi dayaqlarını xeyli möhkəmləndirib. 2019-cı il ərzində iqtisadiyyatın əsasını təşkil edən sənayenin inkişafı üçün rəqabətqabiliyyətli müasir istehsal sahələrinin yaradılması, sənayenin infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması istiqamətində mövcud layihələrin icrası davam etdirilib, stimullaşdırıcı tədbirlər həyata keçirilib. Bu sahədə mühüm malların istehsalının təminatını muxtar respublikada sənayenin iqtisadiyyatda xüsusi çəkisini qoruyub saxlayıb. Ötən il ərzində ümumi daxili məhsulun tərkibində ilk yerinə sənaye sahəsi tutub və maddi istehsalın payı 58 faiz təşkil edib.

Muxtar respublikada quruculuq və abadlıq işləri geniş vüsət alıb. Yeni parklar salınıb, inzibati binalar, o cümlədən, məktəblər, uşaq bağçaları, səhiyyə ocaqları, idman obyektləri, icra nümayəndəlikləri və bələdiyyə binaları, ən modern üslubda lakin milli və yerli memarlıq xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla yüksək sürətlə və zövqlə inşa edilərək vətəndaşların ixtiyarına verilib. Bütün obyektlər müasir kommunikasiya, o cümlədən, yüksək sürətlə internete tam təmin olunub.

Kənd təsərrüfatı, turizm, informasiya-kommunikasiya texnologiyaları, emal sənayesi Naxçıvanda əsas prioritet sahələrdəndir. Ekspertlər bu sahələr arasında kənd təsərrüfatının əhəmiyyətini xüsusən qeyd edirlər. Belə ki, muxtar respublika əhalisinin 70 faizi kəndlərdə yaşayır. Müasir dövrdə ən aktual problemlərdən biri kəndlərdən şəhərlərə köçməyin kütəli hal almamasıdır. Naxçıvanda isə belə bir problem yoxdur. Kəndlərdə ticarət və xidmət obyektləri daxil olmaqla hər cür zəruri infrastrukturun yer aldığı nümunəvi kənd mərkəzləri yaradılıb. Habelə, kəndlərdə yaşayan əhalinin məşğulluğu təmin edilib. İnsanların kənd təsərrüfatı ilə məşğul olmaları, bol məhsul əldə etmələri üçün şərait yaradılıb. Yaşayış məntəqələrində müasir infrastrukturun qurulması, ölkəmizdəki ən keyfiyyətli yolların çəkilməsi, qazın, işığın davamlı verilməsi, bütün kəndlərin telefonlaşdırılması, kənddə şəhər rahatlığının ən yüksək səviyyədə təmin olunması insanların torpağa bağlılığını daha da artırıb, kənd təsərrüfatının inkişafını təmin edib. Məlumat üçün bildirik ki, 2019-cu ilin ötən dövründə muxtar respublikaya ölkəmizin digər bölgələrindən və xarici ölkələrdən 416 minə yaxın turist gəlmişdir. Böyük Britaniyada nəşr olunan dünün

sərrüfatının əsasını təşkil edən taxılçılıq aqrar sektorun digər bölmələrinin inkişafında həlledici rol oynayır. Taxıl öz kaloriliyyəni görə insanın ərzaq balansını rasionunun yarısını təşkil edir. Bu sahənin inkişafına qaçqın, diqqət göstərmədən bir çox sahələrin inkişafı mümkün deyil. Taxıl istehsalının artırılması blokada vəziyyətində yaşayan Naxçıvan üçün xüsusilə əhəmiyyətlidir. Sevindirici haldır ki, bu sahə muxtar respublikada hər il daha da inkişaf etdirilib, yeni-yeni nailiyyətlər əldə olunur. Ötən dövrdə muxtar respublikada taxılçılıq üstün istiqamət kimi saxlanılıb və 33 min 308 hektar sahədə 102 min tondan artıq məhsul götürülüb.

Sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən ardıcıl tədbirlər muxtar respublikanın istehsal sahələrinin genişlənməsinə və iqtisadiyyatın çoxsahəli inkişafına səbəb olmuşdur. Cari ilin ötən dövründə sahibkarlara 24 milyon 546 min manat kredit verilib, 72 yeni istehsal və xidmət sahəsi fəaliyyətə başlamışdır ki, bunun da nəticəsində hazırda muxtar respublikada 383 növdə məhsul istehsal olunur, 350 növdə məhsulə olan tələbat isə tamamilə yerli istehsal hesabına ödənilir. İstehsal edilən sənaye məhsulunun həcmi artaraq 1 milyard 15 milyon manata yaxın olmuşdur.

Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, blokada şəraitində olmasına baxmayaraq, muxtar respublikada bütün nəqliyyat və logistika sahələrində infrastrukturun yenilənməsi tədbirləri davam etdirilir. Belə ki, ötən il ərzində muxtar respublikada 93,9 kilometr uzunluğunda yeni asfalt yol salınıb, 3 körpünün isə əsaslı təmiri başa çatdırılıb, 97 min metr fiber-optik, 143 min metr rabitə xətləri çəkilmişdir.

Muxtar respublikanın iqtisadi inkişafında əsas prioritetlərdən biri də xarici ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi, ixrac potensialının gücləndirilməsidir. Sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən sistemli tədbirlər, xüsusilə ixracın stimullaşdırılması, istehsal olunmuş məhsulların ixrac imkanlarının artırılması və xarici bazarlarda tanınmasına şərait yaratmışdır. 2019-cu ilin ötən dövründə muxtar respublikanın xarici ticarət dövriyyəsi 494 milyon 574 min ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət əməliyyatlarının 86,0 faizi, yaxud 425 milyon 539 min ABŞ dolları ixracın payına düşmüş, müsbət saldo yaranmışdır.

Sevindirici haldır ki, əhali arasında hüquq maarifi və profilaktik tədbirlərin gücləndirilməsi nəticəsində cinayətlər azalmışdır. Bu, yetərli dərəcədə göstəricilərin aşağı səviyyədə olması qorunub saxlanılmışdır. Sosial-iqtisadi sahədə əldə edilmiş uğurlar, sabitlik və təhlükəsizliyin təmin edilməsi muxtar respublikada məşğulluq, əhali rifahının yaxşılaşdırılması, kənddə şəhər rahatlığının ən yüksək səviyyədə təmin olunması insanların torpağa bağlılığını daha da artırıb, kənd təsərrüfatının inkişafını təmin edib. Məlumat üçün bildirik ki, 2019-cu ilin ötən dövründə muxtar respublikaya ölkəmizin digər bölgələrindən və xarici ölkələrdən 416 minə yaxın turist gəlmişdir. Böyük Britaniyada nəşr olunan dünün

Bütün bu nailiyyətlərin əldə edilməsində hələ təhsil alması və əmək fəaliyyətinə başladığı dövrlərdən doğma torpağına və xalqına qınılmaz tellərlə bağlı bir ziyalı, Prezidentimiz İlham Əliyevə sadiq və bacarıqlı dövlət xadimi kimi cənab Vasi Talibovun misilsiz xidmətləri var. Öz mənalı ömrünün 60-cu ilinə qədəm qoyan Vasi müəllimə bundan sonra da vətənimiz, dövlətçiliyimiz, xalqımız və qədim Azərbaycan torpağı Naxçıvanımızın çiçəklənməsi naminə göstərdiyi xidmətlərinə görə daha böyük müvafəqiyətlər arzulayır, şəxsi və ictimai-siyasi fəaliyyətində yeni-yeni nailiyyətlər, möhkəm cansağlığı diləyirik.

yanın ən məşhur səyahət jurnalı "Vanderlast" isə Naxçıvan şəhərini səyahət edilən 50 ən təhlükəsiz və gözəl şəhərlər sırasına daxil etmişdir. Təsədüf deyil ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin sədri olduğu və dünyanın 70 ölkəsinin 5 mindən artıq şirkət və təşkilatını birləşdirən "Caspian European Club" 2017-ci ildə ölkədə həyata keçirilən iqtisadi islahatların və sosial siyasətin nəticələrini əks etdirən Azərbaycan Respublikası regionlarının illik investisiya reytingini müəyyənləşdirirdiyi zaman Naxçıvan Muxtar Respublikası ən yüksək ümumi bal toplayaraq liderliyə yüksəlib.

Mələm olduğu kimi, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Azərbaycan Respublikası ilə quru sərhədləri mövcud deyil. Cənubdan xarici dövlətlərlə, yerdə qalan iqtisadiyyatın çoxsahəli inkişafına səbəb olmuşdur. Cari ilin ötən dövründə sahibkarlara 24 milyon 546 min manat kredit verilib, 72 yeni istehsal və xidmət sahəsi fəaliyyətə başlamışdır ki, bunun da nəticəsində hazırda muxtar respublikada 383 növdə məhsul istehsal olunur, 350 növdə məhsulə olan tələbat isə tamamilə yerli istehsal hesabına ödənilir. İstehsal edilən sənaye məhsulunun həcmi artaraq 1 milyard 15 milyon manata yaxın olmuşdur.

Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, blokada şəraitində olmasına baxmayaraq, muxtar respublikada bütün nəqliyyat və logistika sahələrində infrastrukturun yenilənməsi tədbirləri davam etdirilir. Belə ki, ötən il ərzində muxtar respublikada 93,9 kilometr uzunluğunda yeni asfalt yol salınıb, 3 körpünün isə əsaslı təmiri başa çatdırılıb, 97 min metr fiber-optik, 143 min metr rabitə xətləri çəkilmişdir.

Muxtar respublikanın iqtisadi inkişafında əsas prioritetlərdən biri də xarici ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsi, ixrac potensialının gücləndirilməsidir. Sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən sistemli tədbirlər, xüsusilə ixracın stimullaşdırılması, istehsal olunmuş məhsulların ixrac imkanlarının artırılması və xarici bazarlarda tanınmasına şərait yaratmışdır. 2019-cu ilin ötən dövründə muxtar respublikanın xarici ticarət dövriyyəsi 494 milyon 574 min ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət əməliyyatlarının 86,0 faizi, yaxud 425 milyon 539 min ABŞ dolları ixracın payına düşmüş, müsbət saldo yaranmışdır.

Sevindirici haldır ki, əhali arasında hüquq maarifi və profilaktik tədbirlərin gücləndirilməsi nəticəsində cinayətlər azalmışdır. Bu, yetərli dərəcədə göstəricilərin aşağı səviyyədə olması qorunub saxlanılmışdır. Sosial-iqtisadi sahədə əldə edilmiş uğurlar, sabitlik və təhlükəsizliyin təmin edilməsi muxtar respublikada məşğulluq, əhali rifahının yaxşılaşdırılması, kənddə şəhər rahatlığının ən yüksək səviyyədə təmin olunması insanların torpağa bağlılığını daha da artırıb, kənd təsərrüfatının inkişafını təmin edib. Məlumat üçün bildirik ki, 2019-cu ilin ötən dövründə muxtar respublikaya ölkəmizin digər bölgələrindən və xarici ölkələrdən 416 minə yaxın turist gəlmişdir. Böyük Britaniyada nəşr olunan dünün

Bütün bu nailiyyətlərin əldə edilməsində hələ təhsil alması və əmək fəaliyyətinə başladığı dövrlərdən doğma torpağına və xalqına qınılmaz tellərlə bağlı bir ziyalı, Prezidentimiz İlham Əliyevə sadiq və bacarıqlı dövlət xadimi kimi cənab Vasi Talibovun misilsiz xidmətləri var. Öz mənalı ömrünün 60-cu ilinə qədəm qoyan Vasi müəllimə bundan sonra da vətənimiz, dövlətçiliyimiz, xalqımız və qədim Azərbaycan torpağı Naxçıvanımızın çiçəklənməsi naminə göstərdiyi xidmətlərinə görə daha böyük müvafəqiyətlər arzulayır, şəxsi və ictimai-siyasi fəaliyyətində yeni-yeni nailiyyətlər, möhkəm cansağlığı diləyirik.

Siyavuş NOVRUZOV, Milli Məclisin İctimai Birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri, YAP İcra katibinin müavini

MƏRKƏZİ SEÇKİ KOMİSSİYASINDA

Mərkəzi Seçki Komissiyasının Müstəqil Media Mərkəzi fəaliyyətə başlayıb

Bu il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərin yüksək səviyyədə həyata keçirilməsi üçün nəzərdə tutulan irimiqyaslı layihələr ardıcıl, sistemli və keyfiyyətlə həyata keçirilməkdədir. Müxtəlif statuslu seçki prosesi iştirakçılarının fəaliyyətinin asanlaşdırılması, onlara hətərfəli kömək göstərilməsi, habelə ictimaiyyətin seçkilərə bağlı dolğun və operativ məlumatlandırılmasına hədəflənən növbəti layihə çərçivəsində Mərkəzi Seçki Komissiyasının "Seçki - 2020" Müstəqil Media Mərkəzi yaradılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, yanvarın 13-də Bakı şəhərindəki Hilton hotelində Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahov və Komissiya üzvlərinin iştirakı ilə "Seçki - 2020" Müstəqil Media

Mərkəzinin açılışı olub. Yerli və beynəlxalq kütləvi informasiya vasitələrinin asan və sərbəst məlumat əldə etmələri üçün Mərkəzdə yaradılan hətərfəli şərait və geniş imkanlarla yaxından tanış olan sədr M.Pənahov seçki subyektlərinə göstərilən xidmətin keyfiyyətini və səmərəliliyini daha da yüksəltmək üçün tövsiyələrini verib.

Qeyd edək ki, "Seçki-2020" Müstəqil Media Mərkəzi seçkilərin geniş və obyektiv işıqlandırılması, habelə seçkilərdə şəffaflığın daha yüksək səviyyədə təmin edilməsi üçün KİV nümayəndələrinə seçkilərlə bağlı məlumat əldə etmək və operativ şəkildə ictimaiyyətə çatdırmaqda yardım göstərilməsi məqsədilə yaradılıb. Bunun üçün Mərkəz yüksək tələblərə cavab verən müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyaları və zəruri texniki avadanlıqlarla tam təchiz

olunub, həmçinin ödənişsiz internet də media təmsilçilərinin ixtiyarına verilib. Milli Məclisə seçkilər dövründə fəaliyyət göstərəcək Müstəqil Media Mərkəzində mətbuat konfransları keçirmək və bəyanatlar vermək üçün hər cür şərait mövcuddur.

Müstəqil Media Mərkəzinin www.secki-2020.az internet sahifəsi artıq Azərbaycan, rus və ingilis dillərində fəaliyyət göstərir. Sahifədə seçki prosesinin gedişi ilə bağlı məlumatlar, səlahiyyətli şəxslərin və ekspertlərin rəyləri, açıqlama və bəyanatlar yerləşdirilib, eləcə də seçkilərə dair foto və video görüntülər təqdim olunur.

"Seçki - 2020" Müstəqil Media Mərkəzinin əlaqə məlumatları: Ünvan: Hilton hotelinin "ONYX" zalı, telefonlar: (+99412) 565-50-31, e-mail: info@secki-2020.az.

Qərar № 9/57

Mərkəzi Seçki Komissiyasının 6 yanvar 2020-ci il tarixli iclas protokolu təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci və 28.4-cü maddələrinə uyğun olaraq **qərar** alır: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 6 yanvar 2020-ci il tarixli iclas protokolu təsdiq edilib.

Sədr	Məzahir Pənahov
Katib	Ərifə Muxtarova
Katib	Mikayıl Rəhimov

12.01.2020-ci il

Qərar № 9/58

2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə Yeni Azərbaycan Partiyasının məşvərtçi səs hüquqlu üzvlüyünün təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə (Milli Məclis) seçkilərdə Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən Rəhimzadə Vüqar Gəncəli oğlu Mərkəzi Seçki Komissiyasına məşvərtçi səs hüquqlu üzv təyin edilib və onun üzvlüyünün təsdiq edilməsi üçün müvafiq sənədlər Mərkəzi Seçki Komissiyasına təqdim edilmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası bununla əlaqədar qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş müddətdə və qaydada müvafiq ərazidə aparıb, V.G.Rəhimzadənin məşvərtçi səs hüquqlu üzv kimi təsdiq

edilməsi üçün hüquqi əsasların olmasını müəyyən etmişdir. Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 148.6-cı maddəsinə görə birmandatlı seçki dairələrinin 60-dan çoxunda namizədlər qeydə alınmış siyasi partiyalar hər bir seçki komissiyasının tərkibinə bir məşvərtçi səs hüquqlu üzv təyin edə bilərlər.

Yuxarıda qeyd edilənləri əsas götürərək, Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 21.1-ci, 21.3-cü, 28.2-ci, 28.4-cü və 148.6-cı maddələrinə əsasən **qərar** alır:

Qərar № 9/59

2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə Vəhdət Partiyasının səlahiyyətli nümayəndəsinin qeydiyyatı

2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə (Milli Məclis) seçkilərdə Vəhdət Partiyası 2020-ci il yanvarın 11-də Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) müraciət edərək Komissiyanın 20 dekabr 2019-cu il tarixli 19/89 sayılı qərarı ilə partiyanın səlahiyyətli nümayəndəsi kimi qeydə alınmış Fəxrəddin Zayıdağa oğlu Kərimlinin qeydiyyatının ləğv olunmasını xahiş etmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası bununla əlaqədar qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş müddətdə və qaydada müraciətə baxaraq müəyyən etmişdir ki,

Vəhdət Partiyasının səlahiyyətli nümayəndəsi F.Z.Kərimlinin qeydiyyatı ləğv olunmalı və "Azərbaycan Respublikasında keçirilən seçkilərdə (referendumda) namizədin, siyasi partiyaların, siyasi partiyaların bloklarının və referendum üzrə təsviqt qruplarının səlahiyyətli nümayəndələrinin statusu haqqında Təlimat"ın 3.3-cü bəndinə uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən ona verilməsi ləvhəcik etibarsız hesab edilməlidir.

Yuxarıda qeyd edilənləri əsas götürərək Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 22-ci, 28.2-ci, 28.4-cü və 52.5-cü maddələrinə və qeyd

Qərar № 9/60

2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 9 yanvar 2020-ci il tarixli 13 sayılı müraciətə baxılması barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə (Milli Məclis) seçkilərdə 125 sayılı Zəngilan - Qubadlı seçki dairəsi üzrə namizədliyi öz təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş Məmmədov Rəsim Adil oğlu 9 yanvar 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək namizəd kimi qeydə alınmasından imtinaya dair seçki komissiyasının 6 yanvar 2020-ci il tarixli 18 sayılı qərarı ilə irəli sürülmüş Məmmədov Rəsim Adil oğlu 9 yanvar 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına (Mərkəzi Seçki Komissiyası) yazılı müraciət edərək namizəd kimi qeydə alınmasından imtinaya dair seçki komissiyasının 6 yanvar 2020-ci il tarixli 18 sayılı qərarı ilə irəli sürülmüş Məmmədov Rəsim Adil oğlunun 9 yanvar 2020-ci il tarixli 13 sayılı müraciəti əsasında qeydiyyatının ləğv olunmasını xahiş etmişdir.

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 112-ci, 112-1-ci maddələrinə və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında Təlimat" a uyğun olaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində ekspert qrupunun üzvü tərəfindən araşdıraraq rəy verilib və Komissiyanın iclasında baxılmışdır.

Namizəd R.A.Məmmədov müraciətində bildirdiyi ki, 2020-ci il fevralın 9-na təyin edilmiş Milli Məclisə seçkilərdə 125 sayılı Zəngilan - Qubadlı seçki dairəsi üzrə namizədliyi öz təşəbbüsü ilə irəli sürülmüş, seçicilərin imzası toplanaraq imza varacağı və ona əlavə edilmiş digər seçki sənədləri dairə seçki komissiyasına təqdim edilib, lakin mülkiyyət hüququ əsasında ona mə-

şvərtçi səs hüquqlu üzv təyin edilsinlər.

Sədr	Məzahir Pənahov
Katib	Ərifə Muxtarova
Katib	Mikayıl Rəhimov

12.01.2020-ci il

Qərar № 9/61

Bəzi dairə seçki komissiyalarının tərkibində dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının Qərarı

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 28.4-cü və 30-cü maddələrinə uyğun olaraq **qərar** alır: Güllü Paşa qəzi Cəfərzadə 30 sayılı Suraxanı birinci, Rəzil Məhəmməd oğlu Abdullayev 116 sayılı Qəbələ seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının tərkibində dəyişiklik edilməsi barədə

Sədr	Məzahir Pənahov
Katib	Ərifə Muxtarova
Katib	Mikayıl Rəhimov

12.01.2020-ci il

